

## RAHBAR KASBIY MAHORATINI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

Astanakulova Manzura Biribayevna

Termiz davlat pedagogika instituti o‘qituvchisi

Avazova Diyora

Termiz davlat pedagogika instituti talabasi

### ANNOTATSIYA

Ta’lim strategiyasi maktabgacha yoshdagi xodimlarni yangi kasbiy malakalarni rivojlanirishga yo‘naltiradi, shuning uchun tarbiyachilarning kasbiy mahorat darajasini doimiy ravishda oshirish pedagogik kadrlar bilan ishlashning strategik yo‘nalishiga aylanishi kerak.

**Kalit so‘zi:** ta’lim, pedagogik, standart, kadr, jarayon, mahorat, texnologiya, bolalar.

Individual pedagogik tizimlarning umumiyligi yagona hisoblanadi ajralmas tizim ta’lim. Maktabgacha ta’lim umumiyligi pedagogik tizimning birinchi bosqichi bo‘lib, maktabgacha ta’lim tashkilotining o‘zi ham matab singari ijtimoiy-pedagogik tizim sifatida qaralishi mumkin. Binobarin, K.Yu.ning fikriga ko‘ra. Oq rang, u ma’lum xususiyatlarga javob beradi: maqsadga muvofiqlik, yaxlitlik, ko‘p tuzilishlilik, boshqaruvchanlik, tarkibiy qismlarning o‘zaro bog‘liqligi va o‘zaro ta’siri, ochiqlik, atrof-muhit bilan bog‘liqlilik.

K.Yu. Uayt maktabgacha ta’lim tashkilotidagi metodik ishlarni tizim sifatida quyidagi tuzilishda loyihalashtirilishi mumkinligini ta’kidlaydi: bashorat qilish, dasturlash, rejallashtirish, tashkil etish, tartibga solish, nazorat qilish, rag‘batlantirish - tuzatish va tahlil qilish.

Demak, uslubiy ish menejmentning bir jihatni deb qaralishi va maktabgacha ta’lim tashkilotining o‘quv jarayonining sifatini ta’minlashga qaratilgan faoliyat sifatida qaralishi kerak. Uning vazifalarini ta’kidlash kerak: o‘quv jarayonini boshqarish, tarbiyachilarning malakasini oshirishni tashkil etish, ota-onalar bilan ishlashni tashkil etish. Uslubiy ish ilg‘or xarakterga ega bo‘lishi va butun o‘quv-tarbiya jarayonining rivojlanishini, pedagogika va psixologiya fanining yangi yutuqlariga muvofiqligini ta’minlashi kerak.

Maktabgacha tarbiya tashkilotida metodik ishlarni qayta qurish muqarrar ravishda vazifalarni qo‘yadi, ularning echimi muqarrar ravishda savollarga to‘g‘ri javoblarni

keltirib chiqaradi: tarbiyachilar nimani o'rgatadi, qanday ma'lumot, qanday bilim, ko'nikma va bugungi kunda tarbiyachi-amaliyotchi o'zining kasbiy mahorati va malakasini oshirish uchun qancha bilimga ega bo'lishi kerak. ... Shunday qilib, zamonaviy maktabgacha ta'lim muassasalarida metodik ishlarning mazmunini maqbul tanlash muhimligini ta'kidlash lozim. Ushbu tanloving dolzarbligi, shuningdek, maktabgacha tarbiya muassasalarida uslubiy ishlar amaliyoti natijalari bilan tasdiqlangan. P.N. Losevning ta'kidlashicha, ko'pincha tarbiyachilar bilan ishlashning mazmunini tanlash tasodifiy bo'lib, u tizimsizligi, bolalar bog'chasi ishchilari malakasini oshirishning asosiy yo'naliishlari o'rtasidagi aloqalarning yo'qligi yoki kuchsizligi, bir qator zarur tarkib bloklari yo'qligi, uslubiy ish rejalarida eng dolzarb va dolzarb muammolar bilan tavsiflanadi. Ko'pgina bolalar bog'chalarida o'quv jarayonining haqiqiy muammolari, aniq tarbiyachilar va o'quvchilarning muammolari va uslubiy ishlarning mazmuni ancha tinch, ammo parallel ravishda bir-biriga nisbatan mavjud.

V.N. Dubrovaning fikricha, tarbiyachi oldida turgan dolzarb muammolardan ajralgan tarkib u tomonidan muqarrar ravishda rasmiy deb qabul qilinadi, nega tashqaridan majburlanganligi aniq emas.

Ushbu kamchiliklarni bartaraf etish va uslubiy ishlarning mazmunini zamonaviy talablarining yangi darajasiga ko‘tarish uchun P.N. Losev harakatlarni ikki darajada namoyish etishni maslahat beradi.

Birinchidan, tarbiyachilarning kasbiy mahoratini va mактабгача та’лим muassasalarida o‘quv jarayonini rivojlantirishning eng muhim muammolari va tendentsiyalarini hisobga olgan holda mактабгача та’лим muassasalari uchun uslubiy ishlarning mazmunini maqbul tanlashni ta’minalash va asoslash; zamonaviy mактабгача та’лим tashkiloti uchun uslubiy ishlar mazmuni loyihasini ishlab chiqish. (Bu pedagogika fanidagi ishchilar va ta’lim organlari, ilmiy-metodik xizmatlar va markazlar rahbarlarining vazifasidir). Ikkinchidan, har bir mактабгача та’лим tashkilotining haqiqiy, o‘ziga xos sharoitlari asosida umumiyligini qoidalarni konkretlashtirish. (Bu muassasadagi uslubiy ishlar tashkilotchilarining vazifasidir). U shuningdek, metodik ishlarning mazmunini tanlashning ikkinchi, mактабгача darajasidagi vazifalarni umumiyligini asoslarni hisobga olmagan holda muvaffaqiyatli hal etib bo‘lmaydi, deb hisoblaydi. Shu bilan birga, har bir mактабгача tarbiya tashkilotining shart-sharoitlari bilan bog‘liq holda umumiyligini tarkibni ko‘rsatmasdan, har bir aniq pedagogik xodimlar uchun dolzarb bo‘lgan muammolarga e’tibor qaratmasdan, hatto eng boy uslubiy ish mazmuni ham tarbiyachilarini ijod qilishga ilhomlantirmaydi, ta’lim ishlarini takomillashtirishga, demokratlashtirishga hissa qo‘shmaydi. mактабгача hayot. Shunday qilib, zamonaviy mактабгача tarbiya tashkilotidagi metodik ishlarning mazmuni mintaqadagi barcha mактабгача та’lim

muassasalari uchun umumiy bo‘lgan va o‘ziga xos, alohida noyob manbalar asosida turli xil manbalar asosida shakllantirilishi kerak.

Amaliyot shuni ko‘rsatadiki, ushbu qo‘sishimcha manbalarning har biriga e’tibor bermaslik tarbiyachilarining malakasini oshirish tizimida bir tomonlama, qashshoqlashishga, mazmunan ahamiyatsizlikka olib keladi. uslubiy ishning mazmunini tanlash suboptimal bo‘lib chiqadi.

K.Yu. Belya zamnaviy maktabgacha ta’lim tashkiloti sharoitida uslubiy ishlarning mazmunini stereotiplar va dogmatizmga toqat qilmaydigan ijodiy masala deb biladi. Uning ta’kidlashicha, maktabgacha ta’lim tashkilotidagi metodik ishlarning mazmuni takrorlanmasdan yoki uni almashtirishga urinmasdan, malaka oshirish tizimining boshqa bo‘g‘inlari mazmuni bilan ham muvofiqlashtirilishi kerak.

### **FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)**

1. Buriboyevna A. M. Conditions For Planning The Educational Process In A Preschool Institution With Compensatory Groups //Vital Annex: International Journal of Novel Research in Advanced Sciences. – 2022. – T. 1. – №. 4. – C. 70-77.
2. Buriboyevna A. M. Recommendations for Improving the Quality of Preschool Education through an Assessment System //Vital Annex: International Journal of Novel Research in Advanced Sciences. – 2022. – T. 1. – №. 5. – C. 297-304.
3. Astanakulova M., Shahina J. TA’LIMDA BOSHQARUV FAOLIYATI VA MENEJMENTNING IJTIMOIY OMILLARI //Journal of new century innovations. – 2023. – T. 28. – №. 5. – C. 73-78.
4. Astanaqulova M. B. MENEJMENT ILMINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 9. – C. 111-113.
5. Astanakulova , M. B., & Jabborova , S. (2023). TA’LIM MENEJMENTI – BOSHQARUV SAN’ATI SIFATIDA. Educational Research in Universal Sciences, 2(10), 224–226. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/3847>
6. Astanaqulova, M. B. (2023). MENEJMENT ILMINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(9), 111–113. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/3709>

7. Astanaqulova , M. B. (2023). MENEJMENTNING KELAJAKKA YO'NALTIRILGANLIGI. Educational Research in Universal Sciences, 2(9), 95–98. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/3705>
8. Астанақулова М. Б. ЭКОЛОГИК ЎЙИНЛАР ОРҚАЛИ МАКТАБГАЧА ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИНГ КОГНИТИВ ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ: <https://doi.org/10.53885/edinres>. 2022.10.
9. Астанақулова Манзура Бўрибоевна, Мактабгача таълим назарияси кафедраси ўқитувчиси, Термиз давлат педагогика институти //Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал. – 2022. – №. 10. – С. 220-224.
10. Manzura A. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING THE SUBJECT OF PRESCHOOL EDUCATION MANAGEMENT //Open Access Repository. – 2023. – Т. 4. – №. 3. – С. 561-567.